

VVD fractie
t.a.v. de heer S. Hoekstra

Burgum, 25 november 2025

ons kenmerk : 25ZG312830
dossier : 2025112515923
behandeld door : Jaap Melessen
telefoonnummer : 14 0511
uw brief van : 2 november en 3 november 2025
uw kenmerk : -
onderwerp : Beantwoording schriftelijke vragen op grond van artikel 55 van het Reglement van Orde van de Raad

Geachte heer Hoekstra,

Op zondag 2 november en maandag 3 november 2025 heeft u namens de VVD-fractie schriftelijke vragen gesteld op grond van artikel 55 van het Reglement van Orde voor de Raad. De vragen gaan over de aanleg van de stroomkabel ten behoeve van respectievelijk deelname in zonnepark Skûlenboarch. Via deze brief beantwoorden wij uw vragen.

Brief van 2 november 2025

‘Op woensdag 29 oktober 2025 vond er een informatieavond plaats in De Pleats in Burgum. Hier werd informatie gegeven over de aanleg van een stroomkabel voor het eventueel aan te leggen drijvende zonnepark Skûlenboarch. Er waren circa acht geïnteresseerden aanwezig naast drie bestuursleden van de Coöperatie Enerzjyk Skûlenboarch en een medewerker van Elix. Elix voert de werkzaamheden voor aanleg van de kabelverbinding uit. Buiten deze bijeenkomst om zijn er meerdere omwonenden, die onze fractie een inkijkje hebben gegeven van de dagelijkse natuur rondom de locatie Skûlenboarch. Wij hebben een aantal vragen, die we graag beantwoord zien.

Wij hebben tijdens deze avond vernomen dat de adressen voor de uitnodiging van de informatieavond werden aangeleverd vanuit de Gemeente Tytsjerksteradiel. Ook bleek dat onder andere omwonenden van de Skûlenboargerwei niet waren uitgenodigd. Dit zijn onder andere omwonenden van het zonnepark, waarbij het voorkeustracé van de kabel over hun erf gaat. Ook waren er opmerkingen dat er verkeerde postcodes waren vermeld op de uitnodigingen. Wij hebben vernomen dat het initiatief voor de informatieavond ontstond vanuit de gemeente en de bouwer.’

Vraag 1: *Waarom heeft de gemeente niet alle adressen aangeleverd?*
Antwoord: Vanuit de gemeente zijn geen adresgegevens aangeleverd. De aannemer (Elix) heeft dit zelf verzorgd of dit laten verzorgen door een derde partij.

Vraag 2: *Hoe kan het dat er verkeerde postcodes op de uitnodigingen zijn geplaatst?*
Antwoord: Zoals gezegd heeft de gemeente hier geen rol in gehad. Toen wij via de gebiedscoöperatie te horen kregen dat omwonenden van de Skûlenboarcherwei niet waren uitgenodigd en dat er op een aantal uitnodigingen verkeerde postcodes waren gebruikt, hebben wij Elix hiervan op de hoogte gesteld met het verzoek deze omissie te verhelpen. Dat is inmiddels gebeurd.

Vraag 3: *Waarom waren er geen vertegenwoordigers van de gemeente aanwezig? Het initiatief voor deze avond kwam immers mede vanuit de gemeente?*
Antwoord: De gemeente is formeel (nog) geen partij in dezen, anders dan in haar rol van vergunningverlener. Het initiatief voor deze avond komt dan ook vanuit Elix en niet vanuit de gemeente. Omdat de informatievoorziening verder specifiek gaat over het kabeltracé voor de aansluiting van het zonnepark en de technische kant van de uitvoering hiervan, had de aanwezigheid van de gemeente verder geen toegevoegde waarde.

Vraag 4: *Waarom werd deze bijeenkomst niet georganiseerd in het dorp Jistrum? De locatie en de avond (verkiezingsuitslag TK 2025) waren niet handig gekozen. Dit heeft er wellicht toe geleid dat er een minimaal aantal aanwezigen waren.*
Antwoord: We snappen dat de keuze voor deze avond niet ideaal was. Gelet op de tijdsdruk heeft Elix ervoor gekozen deze avond op korte termijn te plannen. Daarbij hebben zij, zo hebben wij begrepen, voor 'De Pleats' in Burgum gekozen, omdat deze ruimte geschikt en beschikbaar was.

'We hebben vernomen dat Elix de kabel gaat aanleggen en dat er ook al een lokale onderaannemer is geselecteerd. De aanvang van de werkzaamheden is gepland vanaf januari 2026 en de werkzaamheden zullen volgens de wensplanning gereed zijn in de zomer van 2026. Toch hebben we moeten constateren dat er nog geen overeenstemming is met de grondeigenaren en dat het gehele vergunningstracé nog moet worden opgestart. Ook zal er volgens Elix worden gewerkt met mondelinge overeenkomsten. De kabel wordt deels aangelegd met gestuurde boringen en gaat op een diepte van 15 meter onder het Prinses Margrietkanaal door. Ook moet de kabel door de Broekpolder heen. We hebben via omwonenden vernomen dat Staatsbosbeheer een natuurtoets vereist. Daarbij gaat de kabel ook door een NNN (natuurnetwerk nederland)-beheersgebied. Wij hebben vernomen dat de kabel wordt aangebracht tot aan de elektriciteitscentrale en dat de kabel na oplevering wordt overgedragen aan Liander. Tijdens de raadsvergadering van 28 augustus 2025 heeft wethouder Van Zandbergen aangegeven dat het zonnepark op het middenspanningsnetwerk wordt aangesloten en dat de kabel ongeknepen is. Dat betekent dat de opgewekte energie ten alle tijden kan worden afgeleverd op het stroomnet. Dit betekent dat er altijd opbrengsten zijn als de zon schijnt.'

Vraag 5: *Hoe lang duurt een regulier vergunningstraject van zo'n kabel, waarbij er rekening moet worden gehouden met het kanaal, forse gasleidingen, NNN-gebieden, terreinen van Staatsbosbeheer en/of de Broekpolder? Welke autoriteiten werken mee bij het afgeven van zo'n vergunning?*

Antwoord: Een regulier vergunningentraject kent een behandeltermijn van 8 weken met een bezwarentermijn van 6 weken. Afhankelijk van de aangeleverde gegevens kan de behandeltermijn langer of korter duren. De vergunning wordt verleend door de gemeente in overleg en afstemming met de grondeigenaren, Liander en de Gasunie.

Vraag 6: *Wie houdt toezicht bij de aanleg van deze kabel? Deze vraag komt mede vanuit meerdere aanwezigen op de informatieavond omdat de gemeente meerdere belangen heeft bij dit project. Kan de gemeente nog onafhankelijk optreden bij vergunningsverlening en toezicht?*

Antwoord: De gemeente houdt als vergunningverlener toezicht op de aanleg van de kabel. Het maakt daarbij uiteraard niet uit wie de belanghebbende is.

Vraag 7: *Hoe is het mogelijk dat een derde een kabel aanlegt en die vervolgens overdraagt aan Liander. Biedt deze werkwijze ook mogelijkheden voor onze gemeente om versneld oplossingen te vinden voor netcongestie? Waar is deze werkwijze meer in de provincie toegepast? Kan deze werkwijze vaker worden toegepast in eigen gemeente om problemen met netcongestie versneld op te lossen?*

Antwoord: Het aanleggen van een kabel kan door Liander worden verzorgd in opdracht van een belanghebbende of door de belanghebbende zelf, conform de technische eisen van Liander. De belanghebbende kan er vervolgens voor kiezen de kabel na aanleg over te dragen aan Liander. In dit geval is voor deze route gekozen.

Er is in het verleden één keer eerder voor gekozen om een project in Tytsjerksteradiel op deze wijze uit te voeren. Dit betrof het AZC in Burgum, dat in samenwerking met het COA binnen een bouwteam is gerealiseerd. Het netwerk is daarbij overigens niet overgedragen aan Liander, maar (uiteraard) wel conform hun technische eisen aangelegd. Het COA fungeert momenteel als beheerder van dat netwerk.

Vraag 8: *Vanuit een aanwezige op de informatieavond kwam de vraag hoe er rekening wordt gehouden met het broedseizoen. Wat is de visie van de gemeente hierin, mede omdat de werkzaamheden door NNN-gebieden en de Broekpolder gaat?*

Antwoord: Alle broedgevallen zijn wettelijk beschermd. Bij de voorbereiding, vergunningverlening en uitvoering wordt met die bescherming rekening gehouden. Een ecologisch adviesbureau heeft een quickscan uitgevoerd en een advies uitgebracht over een uitvoeringswijze die beschermde natuurwaarden, waaronder broedvogels, ontziet. Werkzaamheden worden op basis van dat advies gefaseerd uitgevoerd (bijvoorbeeld buiten het broedseizoen) en er wordt gekozen voor methoden die effecten beperken, zoals boren in plaats van graven.

De bescherming van het NNN richt zich op het functioneren van het gebied na afronding van de werkzaamheden. De aanwezigheid van een ondergrondse kabel doet hieraan geen afbreuk; ook elders liggen kabels en leidingen zonder dat dit de natuurfunctie aantast.

Vraag 9: *Welk onderzoek naar weidevogels is uitgevoerd? Het is gebruikelijk dat een dergelijk onderzoek een jaar voorafgaand aan dezelfde periode moet plaatsvinden. Ander krijg je geen juiste data. Bent u het met ons eens dat onderzoek naar weidevogels zou moeten plaatsvinden in 2026 en de aanleg vanaf 2027?*

Antwoord: Alle broedgevallen – ook weidevogels - kennen wettelijke bescherming. Bij de voorbereiding en uitvoering van het project wordt hiermee rekening gehouden. Een ecologisch bureau is betrokken bij de planvorming en adviseert over maatregelen om verstoring te voorkomen, zoals het faseren van werkzaamheden (bijvoorbeeld op relevante delen werken buiten het broedseizoen) en het toepassen van uitvoeringsmethoden die effecten beperken. Het ecologisch onderzoek en advies geeft geen aanleiding voor nader onderzoek naar weidevogels en dit hoeft dus ook niet plaats te vinden in 2026.

Vraag 10: *Voor de plas bij Skûlenboarch is destijds een natuuronderzoek uitgevoerd dat 10 jaar geleden is opgesteld. Dit onderzoek is van toepassing op de plas en niet op het kabeltracé. Ook is het natuuronderzoek een minimaal onderzoek: 1 veldbezoek overdag en 2 bezoeken in de avond vanwege vleermuizen. De plas was toen nog in gebruik. Er kan op basis van dit onderzoek toch geen vergunning worden verstrekt? Volgens onze informatie mag een ecologisch of een natuuronderzoek niet ouder zijn dan drie jaar.*

Antwoord: De omgevingsvergunning voor het plaatsen van zonnepanelen op de plas bij Skûlenboarch is reeds verleend op 14 juli 2021 en onherroepelijk. De aanvrager / rechthebbende dient zich te houden aan het ecologisch werkprotocol dat deel uitmaakt van de omgevingsvergunning.

Voor de huidige aanvraag (2025) voor de aanleg van de kabelverbinding is een nieuw ecologisch onderzoek uitgevoerd, een quickscan. Dit onderzoek is actueel en gericht op het kabeltracé. In de quickscan zijn de aanwezige natuurwaarden geïnventariseerd en zijn maatregelen opgenomen om negatieve effecten te voorkomen of te beperken. Ten aanzien van onder andere vleermuizen zijn zorgplichtmaatregelen geadviseerd, waarmee verstoring wordt voorkomen. Deze maatregelen zijn overgenomen en als verplichting opgenomen in de vergunningvoorschriften. De betreffende vergunning voor de aanleg van de kabel is op 25 november 2025 afgegeven.

Vraag 11. *Tijdens de informatiebijeenkomst gaven de initiatiefnemers aan dat het park volledig uitgezet kan worden door Liander als er te veel stroom wordt geleverd vanuit het net. Deze uitspraak staat haaks op de uitspraak van Wethouder Van Zandbergen, die sprak over een ongeknepen kabel. Wat doet dit met de exploitatie? En in hoeverre is dit uitgezocht?*

Antwoord: Groenleven heeft destijds een aanvraag gedaan bij Liander voor een aansluiting zonder transportbeperking. Deze aanvraag is door Liander gehonoreerd en vastgelegd in een 'Aansluit en Transport Overeenkomst'. Er is voldoende transportcapaciteit aanwezig en Liander kan de kabel dan ook niet 'knijpen' zonder akkoord van de eigenaar / eigenaren van het (op te richten) zonnepark.

Er kan natuurlijk wél op enig moment sprake zijn van overmacht, bijvoorbeeld als de veiligheid in het geding is. In een dergelijk geval kan de netbeheerder altijd ingrijpen, los van welke overeenkomst dan ook. In geval van overmacht zal Liander de rechthebbenden overigens wel financieel moeten compenseren.

Vraag 12: *De omgevingsvoorziening voor het zonnepark is destijds verstrekt voor een tijdelijke periode van 30 jaar. Geldt dit ook voor de omgevingsvergunning van de kabel? Moet de kabel na 30 jaar weer worden verwijderd uit de bodem? Welke eisen stelt de gemeente hieraan om objecten na de gebruiksperiode weer uit de bodem te verwijderen (opruimplicht)? Wij attenderen u graag op de Algemene Verordening Kabels en Leidingen Gemeente Tytsjerksteradiel 2025, artikel 7 lid 6.*

Antwoord: Wij beoordelen per geval of verwijdering van de kabel noodzakelijk of mogelijk is. In de praktijk wordt het verwijderen veelal gecombineerd met gepland groot onderhoud aan de openbare ruimte, om overlast zoveel mogelijk te beperken. Wanneer de kabel over particuliere percelen loopt, is voor het verwijderen bovendien toestemming van de betreffende grondeigenaren vereist. Het kan daarbij voorkomen dat een particuliere eigenaar geen medewerking wil verlenen aan het verwijderen van de kabel.

‘De omgevingsvergunning voor de aanleg van het drijvende zonnepark is in 2021 verstrekt op een moment dat het gebied net uit de zandwinningsexploitatie kwam. We zijn inmiddels jaren verder. Het gebied heeft zich ontwikkeld tot een natuurgebied met de volgende diersoorten: otter, zeearend, visarend, kuifeend, topper, turkse tortel, ree, steenmarter, grauwe gans, Canadese gans, Nijl gans, waterhoen, gekraagde roodstaart, etc. De zandput Skûlenboarch is inmiddels een knooppunt geworden voor de zeearend. Maar ook ondergronds is er veel leven: de baars, de snoekbaars en de meerval zijn er te vinden. In de omgevingsvergunning staat dat maximaal 50% van de waterplas wordt bedekt met zonnepanelen en dat alle panelen minimaal 30 meter uit de kant liggen.’

Vraag 13: *Hoe moet de initiatiefnemer omgaan met beschermde diersoorten in dit gebied?*

Antwoord: De omgevingsvergunning voor het plaatsen van zonnepanelen op de plas bij Skûlenboarch is op 14 juli 2021 verleend en onherroepelijk. In deze vergunning is vastgelegd dat de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd conform het ecologisch werkprotocol, dat onderdeel uitmaakt van de vergunning. Dit betekent dat de uitvoering van de vergunde werkzaamheden onder ecologische begeleiding moet plaatsvinden. Deze werkwijze biedt naar verwachting voldoende bescherming voor de aanwezige flora en fauna.

De vergunninghouder en de begeleidend ecooloog zijn verantwoordelijk om voorafgaand aan de werkzaamheden te beoordelen of de uitvoering nog steeds in overeenstemming is met de actuele natuurwaarden. Mocht voorafgaand aan de uitvoering blijken dat de werkzaamheden invloed hebben op beschermde soorten of hun leefomgeving, dan kan een ontheffing voor fauna-activiteiten nodig zijn. In dat geval is de provincie het bevoegde gezag om hierover te beslissen.

Vraag 14: *Voldoet het huidige ontwerp nog steeds aan de uitgangspunten, zoals deze zijn vastgelegd in de omgevingsvergunning? Wordt er maximaal 50% van de waterplas voorzien van zonnepanelen?*

Antwoord: Ja, aan de uitgangspunten zoals deze zijn vastgelegd in de omgevingsvergunning wordt voldaan.

Vraag 15: *Aan wie is de omgevingsvergunning destijds verleend?*

Antwoord: De vergunning is destijds verleend aan ‘Enerzijk Skûlenboarch B.V.’ In 2022 is de naam gewijzigd in ‘Zonnepark Skûlenboarch B.V.’

'De gemeente is zijdelings verbonden bij dit project. Ze ziet dat er allerlei contracten worden aangegaan met marktpartijen, terwijl de financiering bij lange na nog niet rond is. Dekking voor de grote uitgaven ontbreekt nog. Op het moment dat alle contracten zijn vastgesteld, dan stapt de gemeente "wellicht" in als ondernemer. Dit volgens de voorwaardelijke instemming door een meerderheid van de raad, waarbij wij opmerken dat de VVD tegen het besluit heeft gestemd.'

Vraag 16: *Is dit de manier om het aanbestedingsbeleid te omzeilen? Wordt deze werkwijze niet aangemerkt als onrechtmatig?*

Antwoord: Nee, dit komt voort uit het gegeven dat de gemeente vanwege het op het laatste moment afhaken van een van de investeerders, gevraagd is om in te stappen. Het is geen opdracht vanuit de Gemeente maar een project wat als zodanig 'turn key' aan de gemeente is aangeboden.

Vraag 17: *Kunt u een schematisch overzicht geven van de governance? Er zijn nu volgens mij meerdere BV's en een coöperatie. Waarvan wordt de gemeente eigenaar? En wie wordt eigenaar van de plas? En wie gaat opdracht geven aan de leverancier van de installaties en kabels?*

Antwoord: Zoals aangegeven investeert de gemeente in een 'turn key' project. Wij geven dus geen opdracht voor het leveren van installaties en kabels. Als de gemeente uiteindelijk investeert, dan zal de raad in een nader te bepalen lepen Podium nader worden geïnformeerd over zaken als governance en de namens ons uitgevoerde contra expertise op de due dilligence onderzoeken alsmede het schematisch overzicht van de vennootschapsstructuur.

Vraag 18: *Heeft u al inzage of over de opbrengsten vennootschapsbelasting moet worden betaald?*

Antwoord: In beginsel wordt er door het Zonnepark Skûlenboarch B.V. vennootschapsbelasting afgedragen. Hier is in de business case rekening mee gehouden en als zodanig ook aan u gepresenteerd. De winst na aftrek van deze belasting kan middels dividend aan de aandeelhouders (en dus ons) worden uitgekeerd. Wanneer de B.V. dividend uitkeert is in de hoofdregel dividendbelasting verschuldigd (15%).

Gelet op de raadsdiscussie omtrent de eventuele dividenduitkering en verschuldigheid van dividendbelasting nemen wij dit aspect volledigheidshalve mee. In deze casus is geen vrijstelling van toepassing. Wel is het mogelijk om de dividendbelasting terug te vragen. Hiervoor moet een formulier worden ingediend door de gemeente. De Belastingdienst zal de dividendbelasting dan weer terugbetalen aan de gemeente. Dit is een bekende systematiek en per saldo betalen we dan dus geen dividendbelasting.

Brief van 3 november 2025

'Op 28 augustus 2025 heeft de raad opiniërend gesproken over wel of niet investeren als gemeente in de Coöperatie Enerzijyk Skûlenboarch. Vervolgens heeft de raad bij meerderheid een besluit genomen.

In de pauze sprak ik met de initiatiefnemers van de coöperatie. Ik legde hem voor dat de drie aandeelhouders (ING Bank, FSFE en Gemeente Tytsjerksteradiel) hun beslag zullen doen op de rekeningen. Daarbij memoreerde ik dat de Dorpsbelangen geen aandelen bezitten en daarom geen zeggenschap en wellicht geen rekeningen zullen opstrijken. Dit zagen de initiatiefnemers van de coöperatie toch anders. De afdracht van het gesprek was dat er een afdracht richting de diverse Dorpsbelangen gaan, anders gaat het hele plan richting prullenbak.'

Vraag 1: Welk percentage van het positief resultaat eisen de verschillende Dorpsbelangen op?

Antwoord: Wij gaan ervanuit dat u doelt op de gebiedscoöperatie Skûlenboarch en niet op de verenigingen van dorpsbelang c.q. plaatselijk belang van de vier betrokken dorpen. Dorpsbelangen / plaatselijk belang is immers geen partij in dezen. Verder is de ING geen aandeelhouder, maar verstrekker van de senior lening.

De FSFE en de Gebiedscoöperatie Skûlenboarch krijgen via een gezamenlijke entiteit een deel van de aandelen (ca. 30%) in handen die door de FSFE gefinancierd wordt. In hun onderlinge verhouding hanteren zij een zeggenschapsverhouding van 1/3e FSFE en 2/3e gebiedscoöperatie. Daarmee is de gebiedscoöperatie indirect voor circa 20% betrokken als aandeelhouder en op basis daarvan gerechtigd in de daarmee corresponderend deel in de positieve resultaten van het park. Het is vervolgens aan de coöperatie zelf hoe zij deze inkomsten verdeeld aan haar leden. De FSFE blijft voor ca. 10% betrokken als aandeelhouder. Voor de gemeente geldt dat zij ca. 70% van de aandelen in handen krijgt. Dat komt overeen met de investering van (maximaal) € 6,9 miljoen waar uw raad mee ingestemd heeft. Mocht er ten opzichte van de businesscase sprake zijn van structureel meer inkomsten als gevolg van hogere prijzen en/of een hogere zonopbrengst, dan kunnen voor de verdeling van deze 'overwinst' bij voldoende reserves aanvullende afspraken worden gemaakt.

Vraag 2: Betalen de deelnemende Dorpsbelangen ook mee als er een negatief resultaat ontstaat?

Antwoord: Aandeelhouders zijn niet aansprakelijk voor de schulden van een bedrijf. Als aandeelhouder betaal je dus ook niet mee aan negatieve resultaten; je verlies is beperkt tot de waarde van je investering.

Vraag 3: Hoe gaat de gemeente om met een financiële afdracht richting Dorpsbelangen die binnen of buiten onze gemeente zijn gevestigd. Als twee dorpsbelangen iets krijgen, hoe verhoudt dit zich tot de andere dorpsbelangen binnen onze gemeente? Iets met het gelijkheidsbeginsel.

Antwoord: Zoals u weet eisen wij in onze anterieure overeenkomsten bij de realisatie van zonneparken dat er primair gestreefd wordt naar lokaal eigendom van minimaal 50%. Als dat niet lukt, dan wordt onderzocht of een 'postcoderoos' regeling overeengekomen kan worden en als dat ook geen optie is, dan wordt een gebiedsfonds ingesteld. Op die manier houdt de lokale gemeenschap altijd 'iets' over aan de ontwikkeling van een zonnepark in de directe leefomgeving (lusten en lasten). Dit geldt voor de ontwikkeling van alle zonneparken in onze gemeente. Wij maken hier dus geen onderscheid in.

In dit geval komt, als de gemeente definitief instapt als ondernemer, ca. 70% van de opbrengsten ten goede aan de **gehele** gemeente en ca. 20% aan de gebiedscoöperatie Skûlenboarch dat hiertoe aandelen in handen krijgt, gefinancierd door de FSFE. Daarnaast krijgt de gebiedscoöperatie een jaarlijkse managementvergoeding voor de uitvoering van een aantal taken (zoals dagelijks toezicht) en kan zij mogelijk aanspraak maken op een deel van de 'overwinst' (zie ook beantwoording vraag 1).

Vraag 4: Welke invloed heeft de afdracht aan de Dorpsbelangen op het financieel resultaat, zoals dat eerder is gepresenteerd aan de raad? Waren de afdrachten naar dorpsbelangen, direct of indirect, al meegenomen in de businesscase van de gemeente?

Antwoord: De afdracht van de managementvergoeding aan de gebiedscoöperatie is in de aan de raad gepresenteerde businesscase verwerkt en heeft dus geen invloed op het financieel resultaat. Eventuele 'overwinst' als bedoeld bij de beantwoording van vraag 1 en 3 maakt uiteraard geen onderdeel uit van de businesscase en heeft hier dus ook geen invloed op.

Met vriendelijke groet,

namens burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,
de secretaris/directeur, de burgemeester,

drs. J. Krul

C. Schokker-Strampel